

Przedmiotowe zasady oceniania na lekcjach **chemii** w technikum samochodowym i technikum mechanicznym

Opracował: Robert Reinert

Przedmiotowy system oceniania został opracowany na podstawie:

- 1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425) - z późniejszymi zmianami.**
- 2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. 2015 poz. 843) - z późniejszymi zmianami.**
- 3. Podstawy programowej dla szkoły ponadgimnazjalnej – zakres podstawowy i rozszerzony.**
- 4. Podstawy programowej dla szkoły ponadpodstawowej – zakres podstawowy.**
- 5. Programu nauczania „Chemia” Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.**
- 6. „Chemia” - Program kształcenia w zakresie rozszerzonym do liceum ogólnokształcącego (Krzysztof M. Pazdro Witold Danikiewicz).**
- 7. Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania obowiązujących w Zespole Szkół nr 10 im. Bolesława Chrobrego w Koszalinie**

Cele edukacyjne z chemii

- nabycie umiejętności obserwacji i opisu zjawisk chemicznych zachodzących w otaczającym świecie
- poznanie znaczenia wiedzy chemicznej w procesach przetwarzania materii przez człowieka
- nabycie umiejętności i nawyku postępowania zgodnego z zasadami dbałości o własne zdrowie i ochronę środowiska

Cele kształcenia

- I. Wykorzystanie, przetwarzanie i tworzenie informacji.
  - Uczeń korzysta z chemicznych tekstów źródłowych, pozyskuje, analizuje, ocenia i przetwarza informacje pochodzące z różnych źródeł, ze szczególnym uwzględnieniem mediów i Internetu.

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów.

□ Uczeń:

- 1) zdobywa wiedzę chemiczną w sposób badawczy – obserwuje, sprawdza, weryfikuje, wnioskuje i uogólnia;
- 2) wykazuje związek składu chemicznego, budowy i właściwości substancji z ich zastosowaniami;
- 3) posługuje się zdobytą wiedzą chemiczną w życiu codziennym w kontekście dbałości o własne zdrowie i ochrony środowiska naturalnego.

III. Opanowanie czynności praktycznych.

□ Uczeń:

- 1) bezpiecznie posługuje się sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi;
  - 2) projektuje i przeprowadza doświadczenia chemiczne.
- kształcenie umiejętności myślenia prowadzącego do rozumienia przez ucznia poznawanej wiedzy, jak i nabycia umiejętności posługiwania się nią;
  - ukazanie użyteczności wiedzy chemicznej w życiu codziennym, jej powiązania w życiu codziennym, jej powiązania z innymi naukami oraz kształtowanie postaw w zakresie ochrony środowiska w tym również własnego zdrowia i bezpieczeństwa.

Po zrealizowaniu programu uczniowie będą:

- znali najważniejsze informacje o właściwościach fizycznych i chemicznych oraz zastosowaniu pierwiastków i związków chemicznych
- umieli wyjaśnić na gruncie teorii atomistycznej fakty poznane na lekcjach chemii bądź znane im z życia codziennego
- posługiwali się nazewnictwem, symbolami, nazwami, równaniami reakcji w zakresie poznanych teorii chemicznych
- stosowali poznane wiadomości i umiejętności w życiu codziennym
- traktowali przyrodę jako całość oraz znali i rozumeli – od strony chemicznej – najważniejsze problemy z zakresu ochrony środowiska
- rozumeli i akceptowali znaczenie wiedzy chemicznej jako elementu wykształcenia ogólnego, uzupełniając ją i poszerzając w razie potrzeby samodzielnie

Ogólne kryteria oceniania z chemii zgodne z WSO w ZS nr 10 w KOSZALINIE

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- posiada wszystkie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji nie tylko tych wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi stosować wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- umie formułować problemy i dokonywać analizy syntezy nowych zjawisk,
- potrafi precyzyjnie rozumować posługujące się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii,
- potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych lub wymagających wiedzy chemicznej, znacznie wyższego niż szkolny.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej,
- potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wskazuje dużą samodzielność i potrafi bez nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień,
- sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł oraz sam dociera do innych źródeł wiadomości,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać eksperymenty chemiczne,
- potrafi biegle pisać i samodzielnie uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- wykazuje się aktywną postawą w czasie lekcji,
- bierze udział w konkursie chemicznym lub wymagającym wiedzy i umiejętności związanych z chemią,
- potrafi poprawnie rozumować o kategoriach przyczynowo-skutkowych, wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów.

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów, natomiast zadania o stopniu trudniejszym wykonuje przy pomocy nauczyciela
- potrafi korzystać ze wszystkich poznanych na lekcji źródeł informacji (układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice i inne),
- potrafi bezpiecznie wykonywać doświadczenia chemiczne,
- rozwiązuje niektóre zadania dodatkowe o niewielkiej skali trudności,
- poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych,
- jest aktywny w czasie lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań teoretycznych lub praktycznych o niewielkim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela,
- potrafi korzystać, przy pomocy nauczyciela, z takich źródeł wiedzy, jak układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonać doświadczenie chemiczne,
- potrafi przy pomocy nauczyciela pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- w czasie lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadawalającym.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości określonych podstawą programową, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje z pomocą nauczyciela typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisać proste wzory chemiczne i równania chemiczne,
- przejawia niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.
- Posiada zeszyt lekcyjny
- Wykonuje notatki w zeszycie lekcyjnym
- Przychodzi na lekcje chemii

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia się,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie zna symboliki chemicznej,
- nie potrafi napisać prostych wzorów chemicznych i najprostszych równań chemicznych nawet z pomocą nauczyciela,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi,
- nie wykazuje zadawalającej aktywności poznawczej i chęci do pracy,
- nie posiada zeszytu lekcyjnego,
- nie prowadzi notatek z lekcji,
- nie przychodzi na lekcje chemii.

Celem przedmiotowych zasad oceniania jest:

- ❑ Notowanie postępów i osiągnięć ucznia.
- ❑ Stymulowanie procesu nauczania i uczenia się.
- ❑ Motywowanie uczniów do pracy.
- ❑ W trakcie realizowania celów edukacyjnych i oceniania ucznia, nauczyciel przedmiotu pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju i motywuje ucznia do dalszej pracy;

Sposoby i częstotliwość oceniania na lekcjach chemii

1. Stosuje się skalę ocen przyjętą w WSO.
2. Ocenianie bieżące:
  - a) prace pisemne – sprawdziany;
  - b) kartkówki;
  - c) odpowiedź ustna;
  - d) prace w grupach;
  - e) kompletność notatek w zeszycie przedmiotowym. Prowadzenie zeszytu dotyczy także uczniów z orzeczeniem poradni pedagogiczno – psychologicznej oraz przejawiających szczególne trudności edukacyjne z chemii (zeszyt sprawdzany raz w semestrze);
  - f) aktywność na zajęciach w obszarach:
    - rozwiązywanie zadań chemicznych,
    - posługiwanie się językiem chemicznym,
    - prowadzenie rozumowań, dobór optymalnych metod wykorzystywanych do rozwiązywania problemów,
    - wkład pracy ucznia,
    - głos w dyskusji;
  - g) prace domowe pisemne i ustne;
  - h) sprawdziany osiągnięć uczniów – w każdym semestrze.
3. Ogólne kryteria oceniania
  - a) Odpowiedzi ustne:
    - ◆ wiadomości sprawdzane obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji, ewentualnie zagadnienia związane z danym materiałem;
    - ◆ ocenie podlega wiedza merytoryczna, sprawność operowania terminologią chemiczną, a także skuteczność komunikacji.
    - ◆ uwzględnia się konieczność zadawania pytań naprowadzających,
    - ◆ na ocenę ma wpływ sposób wyrażania sądów, własnych opinii, formułowanie spostrzeżeń.

b) Prace pisemne punktowane (jako procent maksymalnej liczby punktów):
dla poziomu podstawowego:

celujący	100% ewentualnie zadanie dodatkowe,
bardzo dobry	80% - 99%
dobry	60% - 79%
dostateczny	40% - 59%
dopuszczający	26% - 39%
niedostateczny	0% - 25%

dla poziomu rozszerzonego:

celujący	100% i zadanie dodatkowe
bardzo dobry	90% - 99%
dobry	80% - 89%
dostateczny	60% - 79%
dopuszczający	40% - 59%
niedostateczny	0% - 40%

4. Prace dodatkowe: prezentacje, schematy, plansze, rysunki, wykresy itp...

Przy ocenianiu uwzględnia się:

- wkład włożonej pracy,
- twórczość pracy,
- sposób jej zaprezentowania w klasie,
- estetykę wykonania.

5. Uczeń zobowiązany jest do posiadania podręcznika i prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
6. Uczeń ma prawo do poprawy każdej niekorzystnej dla siebie oceny, w terminie trybie ustalonym z nauczycielem.
7. Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub podczas dokonywania bieżącej oceny wiedzy otrzymuje „N”.
8. Uczeń, który nie oddał do oceny zeszytu lub pracy domowej otrzymuje „N”.
9. „N” – nie jest oceną, a jedynie informacją o braku możliwości oceny aktywności ucznia przez nauczyciela. Nie posiada wartości (wagi oceny) i nie liczy się do średniej ocen.
10. **Uczeń, który nie pisał w pierwszym oraz dodatkowym terminie jednego sprawdzianu, nie otrzyma oceny semestralnej lub końcoworocznej wyższej niż dostateczna.**
11. **Jeżeli uczeń nie pisał dwóch sprawdzianów w pierwszym oraz dodatkowym terminie w semestrze nie otrzyma oceny semestralnej lub końcoworocznej wyższej niż dopuszczająca (jeżeli posiada pozytywne oceny cząstkowe).**
12. Na ocenę śródroczną oraz końcoworoczną nie mogą mieć wpływu testy diagnozujące wiedzę przeprowadzane w ciągu roku szkolnego.
13. Oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne.
14. Uczeń ma prawo wglądu do każdej pisanej przez siebie pracy po jej ocenie przez nauczyciela.

Ocenianie szczegółowe:

- w ocenianiu bieżącym dopuszcza się możliwość stosowania rozszerzonej skali ocen przez stosowanie znaków + i –
- ocena klasyfikacyjna (śródroczna i roczna) jest podsumowaniem osiągnięć ucznia
- ocena klasyfikacyjna jest ustalona na podstawie ocen cząstkowych zdobytych przez uczniów ustaleniu oceny rocznej stosuje się średnią ważoną ustaloną przez Zespół Przedmiotów Przyrodniczych wg następujących wag: (nauczyciel uwzględnia opinię z poradni pedagogiczno – psychologicznej).

- praca domowa	4
- odpowiedź	8
- kartkówka	8
- sprawdzian	10
- aktywność na lekcji	4
- prezentacja	6
- ćwiczenie	6
- test	10
- zeszyt (kompletność notatek itp.)	4

- ocena semestralna uczniów posiadających opinię z poradni PP ze szczególnymi zaburzeniami oraz z dużymi trudnościami edukacyjnymi jest uwzględnia przede wszystkim obecność ucznia na lekcji, pracę na lekcji, posiadanie i prowadzenie zeszytu lekcyjnego oraz konsultacje z nauczycielem w wyznaczonych przez niego terminach.
- ocena klasyfikacyjna śródroczna brana jest pod uwagę przy uwzględnianiu oceny rocznej,
- w sytuacjach niejednoznacznych pod uwagę bierze się średnią ocen cząstkowych (oraz opinię z poradni psychologiczno – pedagogicznej)
- oceny ze sprawdzianów, kartkówek i prac klasowych nauczyciel ogłasza uczniom w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie od daty przeprowadzenia sprawdzianu (z przyczyn niezależnych od nauczyciela – choroba, wyjazd itp. – termin ten może ulec przedłużeniu).
- wszystkie pisemne prace kontrolne są przechowywane przez nauczyciela i mogą być udostępniane do wglądu rodzicom podczas konsultacji.
- każdą ocenę cząstkową uzyskaną ze sprawdzianu, pracy klasowej, kartkówki i pisemnej pracy domowej uczeń może poprawić w ciągu 14 dni od daty oceny (uczeń z orzeczeniem z poradni może podzielić większe partie materiału na części, z których za zgoda nauczyciela w dowolnej formie zda poprawkę).
- termin poprawy ustala się w dniu wpisywania ocen ze sprawdzianu do dziennika, termin ten jest jednakowy dla wszystkich uczniów danej klasy

- uczeń nieobecny na sprawdzianie bez usprawiedliwienia może być pytany na pierwszej lekcji, przypadającej bezpośrednio po sprawdzianie, z materiału, jaki obowiązywał na nim.
Uczeń nieobecny na sprawdzianie z powodów obiektywnych może napisać zaległy sprawdzian, w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- oceny z prac pisemnych są wystawiane na podstawie ilości punktów zdobytych podczas rozwiązywania zadań, poleceń (nauczyciel może stosować odrębne kryteria oceniania dla uczniów z orzeczeniem i dysleksją, wg zaleceń poradni).
- brak przygotowania do lekcji odnotowywane jest w dzienniku „np” .
- za brak zadania domowego uczeń otrzymuje „N”.
- „N”- uczeń może zamienić na ocenę (na kolejnej lekcji), pokazując wykonanie zaległego zadania w zeszycie.
- w ciągu semestru uczeń może być raz nieprzygotowany (przy jednej godzinie chemii w tygodniu) dwa razy (przy dwóch godzinach chemii w tygodniu),
- uczeń zgłasza nieprzygotowanie podczas sprawdzania obecności.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna.

Uczeń, **który stara się o podwyższenie przewidywanej oceny** semestralnej powinien napisać sprawdzian z zakresu całego semestru, a w przypadku oceny końcoworocznej – całego roku, w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Możliwe jest także wykonanie dodatkowych zadań z chemii uzgodnionych z nauczycielem oraz zaprezentowanie swojej dodatkowej pracy całej klasie.

Uczeń, **który otrzymał ocenę niedostateczną** na koniec pierwszego semestru, powinien zaliczyć, w porozumieniu z nauczycielem, treści programowe z pierwszego semestru. Jeśli w określonym przez nauczyciela terminie nie zaliczy materiału na ocenę pozytywną, to pod koniec roku szkolnego, zalicza treści programowe z całego roku szkolnego.

Pozostałe sprawy związane z ocenianiem zawarte są w Wewnętrznych Zasadach Oceniania.

Obszar dotyczy uczniów z opinią lub orzeczeniem z poradni PP

- uczniowie posiadający orzeczenie z poradni pedagogiczno – psychologicznej piszą prace pisemne dostosowane do swoich możliwości intelektualnych,
- uczniowie posiadający opinię z poradni pedagogiczno – psychologicznej o dysleksji i dysortografii itp. piszą prace pisemne dostosowane do swoich możliwości zgodnie z zaleceniem poradni,
- wymagania nauczyciela są dostosowane do intelektualnych możliwości ucznia.

Sposób informowania uczniów

Na pierwszych godzinach lekcyjnych nauczyciel zapoznaje uczniów z PZO. Wymagania na poszczególne oceny udostępnione są wszystkim uczniom poprzez wywieszenie na gazetce w klasopracowni szkolnej, bibliotece szkolnej oraz na stronie internetowej szkoły. Oceny częściowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

Sposoby informowania rodziców

Nauczyciel informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu zgodnie z trybem określonym w WSO. O ocenach częściowych lub klasyfikacyjnych informuje się rodziców za pomocą dziennika elektronicznego, a ponadto na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami udostępniając zestawienie ocen przygotowanych przez wychowawcę klasy. Informacja o grożącej ocenie niedostatecznej klasyfikacyjnej jest przekazywana zgodnie z procedurą WSO.

Szczegółowe wymagania edukacyjne z chemii zawarte są w programie nauczania - (dostępne w bibliotece szkolnej).